

Et KOSTNICKÉ JISKRY Evangelický týdeník

19/2016

29. června 2016

✦ ročník 101

cena: 13 Kč

Příští číslo vyjde

13. července 2016

Z obsahu

* Gerda Kalliková -
Figulusová

* Daniel Arnošt Jablonský

Poselství k 6. neděli po sv. Trojici

**BYLI JSME POKŘTĚNI
V JEHO SMRT?
ŘÍMANŮM 6,3–11**

Říkávalo se, že církev uměla pojmut svými svátostmi celý život člověka, od kolébky do hrobu. Křtem ho uvítala do života, svatbou mu umožnila přechod k dospělosti

a pohřbem se s ním rozloučila. Apoštol Pavel tohoto zavedeného pořádku nedbá a dbát nechce. Se smrtí nespojuje pohřeb, ale křest! Podle něj máme vědět, že jsme byli pokřtěni v Kristovu smrt. Líbí se mi ten otazník na konci. Přes tíhu věků nám apoštol klade otázku. Víte to, nebo nevíte? Pokorně odpovídám: moc ne. Většinou křtím malé děti malou troškou opatrně nahřáté vody. Přiznávám se. U nás v kostele, zvláště v zimě a zjara, bývá docela zima. Na smrt Krista, natožpak na smrt toho, koho křtím, vlastně nemyslím. Jestlipak si to, kolego (slyším apoštolův káravý hlas), jestlipak si to poněkud neulehčujete? Jestlipak se nebojíte zvěstovat evangelium v jeho síle a náročnosti? Nezapomněls na moje slova, která jsem napsal s plnou vážností, že nechci mezi vámi znát nic než Krista, a to Krista ukřižovaného? Jenže ty toužíš po klidném životě dobře zavede-

né farnosti, v níž se nikdo nechce zneklidňovat hroznou skutečností Kristova kříže. Je to tak, Pavle, odpovídám, zmenšujeme se. Z velkého množství křestní vody v baptisteriu jsme udělali malé v postříbřené křestní konvičce. Z velké víry, že nový život nám paradoxně dává smrt Páně, jsme udělali malou víru, že je dobré a příjemné křtít malé děti. Víš, slyším apoštola znovu, ono to za mých časů taky nebylo o moc lepší. O křtu jako včlenění v Krista jsem učil v Galacii, Filipách i Korintu, seč jsem mohl. Prvotní nadšení pokřtěných bývalo velké, jenže ne všem zůstalo. Do Říma jsem to proto raději napsal hned. Jestli si někdo myslí, že se dá pokřtít a pak se mu už bude ve všem jenom dařit, dost se mýlí. Dát se pokřtít – to chce kuráž. Kdo se bojí, nesmí do lesa. Tedy do církve.

**Marek P. Lukášek,
farář ČCE Český Brod**

Život věčný v Kristu Ježíši – zdraví duše

„Lid tento chodě v temnostech, uzří světlo velké, a bydlícím v zemi stínu smrti světlo zaskví se... Nebo dítě narodilo se nám, syn dán jest nám, i bude knížectví na rameni jeho, a nazváno bude jméno jeho: Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje“

(Iz 9, 2.6.)

J 12,44-50; J 16,33 - 17,9; Fp 2,4-11

„Budiž tedy táž mysl při vás, jako při Kristu Ježíši,“ přeje apoštol Filipským i nám. Totéž vědomí? Cit? Tulež empatii a vzájemnost? Upřesněme, o kom to mluví. Dávný Boží vidoucí, prorok Izaiáš, předjímá dar

Boží, nám narozené dítě, a pokouší se přiblížit jeho způsob tituly nebo přídomky, které přesahují naši představu a zkušenost: „Nazváno bude jeho jméno Předivný (nevystižitelný), Rádce (co s životem v úspěchu, ale i v bezradnosti a beznaději), Bůh silný (Stvořitel veškerenstva), Rek udatný (Zachránce, Trpitel), Otec věčnosti (Pán času, Učinitel časnosti), Kníže pokoje (života, který přestane být bojem protiv a protikladů). Takovou naději bude to dítě...“

Josef ve snu slyší anděla: „Nazvěš jeho jméno Ježíš (Hospodin je spása). On zajisté vysvobodí lid svůj od

hříchů jejich“ (Mt 1,21). Narodí se člověk ve způsobu Božím.

Takto mezi námi JSOUČÍHO má na mysli apoštol, když o něm svědčí, že „jsa v způsobu Božím, nebral svoji rovnost s Bohem za Bohu působenou újmu (Kral. „loupež“), a ovšem ani si ji nenechal pro sebe kdesi v bezpečí svatého ústraní. Naopak jako představitel a mluvčí Boží svaté skrytosti, v níž zůstává (J 3,13), se všemi riziky veřejně vystoupil. Na své rovnosti s Otcem ovšem lpí a říká to zvláště podle Jana několikrát výslovně jako Boží milovaný Syn, a

Dokončení na str. 2

Soužití křesťanů a muslimů v budoucí Evropě

Ve středu 25. května 2016 se v modlitebně Sboru Církve bratrské v Praze 1 – Soukenické ulici uskutečnila veřejná diskuse na horké téma. Předmětem bylo dnes ve společnosti kontroverzní soužití s muslimy. Toto téma rozděluje odborníky, veřejnost, ale musíme přiznat, že také křesťany. Projevuje se obava z rostoucího počtu muslimů v Evropě vzhledem k migrační vlně a stoupající demografické křivce muslimské populace. Klub Samaří sboru Církve bratrské v Praze 1 a Institut Williama Wilberforce společně připravily diskusi a pozvaly známé křesťanské osobnosti – prof. Tomáše Halíka a pastora Dana Drápala. Moderátorem byl místní kazatel a předseda Institutu Williama Wilberforce Pavel Černý.

Modlitebna se zcela zaplnila několika stovkami posluchačů, kteří přišli z různých církví, ale zastoupeni byli také muslimové a přítomna byla i křesťanská rodina z Iráku, která do naší republiky přišla prostřednictvím Generace 21. Každý z panelistů dostal na úvod možnost delšího úvodního slova ke zmíněné problematice. Pater Halík rozvinul svoji koncepci soužití s muslimy na základě vzájemného respektu a dodržování daných pravidel soužití. Zmínil také svůj pohled na společné kořeny „abrahamovských“ náboženství, kdy Alláh islámu je jiným vyjádřením Boha Stvořitele. Jak se později ukázalo, tak to bylo některými přítomnými nelibě nesené a patrně nepochopili, že se tato otázka netýká božství Ježíše Krista a že nebylo vůbec hovořeno o spáse v Kristu. K otázce, zda mají křesťané a muslimové stejného Boha, přišlo nejvíce písemně vyjádřených otázek a komentářů. Abychom neutekli od hlavního tématu, slíbil moderátor pokračování studia této konkrétní problematiky na stejném místě 21. 11. 2016, kdy přijede do Prahy prof. Christina Schirmacher z univerzity v německém Bonnu, která je přední křesťanskou odbornicí na islám. V rámci zmíněného teologického fóra budou tyto otázky debaty o jednom Bohu otevřeny.

Dan Drápal se projevil ve svém příspěvku méně optimisticky ve věci možného soužití. I při respektu k muslimům připustil větší míru nebezpečí, které nespočívá jen v projevech a dalším nebezpečí islámského terorismu, ale také v deficitu křesťanských hodnot v Evropě. Naléhavou mu byla otázka integrace muslimů v Evropě, která se ve velké většině vzdala svých hodnot. Na oba diskutující následovaly kratší otázky, např.: Je islám reformovatelný? Musí každý muslim prosazovat v Evropě právo šaría? Nepředstavuje islám nebezpečí nové totality? Je naděje, že islám dokáže uplatnit a rozšířit určitou hermeneutiku při výkladu Koránu, aby se vyhnul textům vyzývajícím k násilí? Dokáže se islám vyrovnat s jiným postavením ženy v evropské společnosti? Neudělala Generace 21 chybu, když sem pozvala jen křesťanské rodiny? Ve střídavém zodpovídání těchto otázek byl většinou Tomáš Halík více optimistický a Dan Drápal zjevně opatrnější. I když to místy v pestrém auditoriu vřelo, oba diskutující zachovali klid a ve vzájemné úctě a bratrství se vyjadřovali k jednotlivým tématům. Pro zamezení polemiky, která by se nedala ve velkém množství lidí zvládnout, byly všechny dotazy umožněny pouze písemnou formou. Řada vybraných lístků obsahovala citáty z Koránu a bylo vidět, že je velký zájem o diskusi na toto téma.

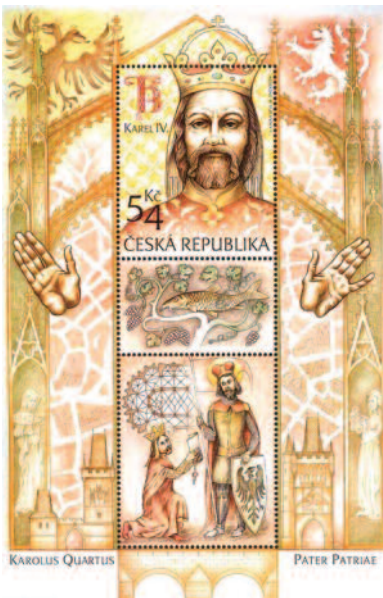
Organizátoři místního sboru Církve bratrské a Institutu W. Wilberforce byli vděční, že bylo možné ožehavé téma otevřít, učit se o palčivých otázkách hovořit a naslouchat jeden druhému. Několik méně ukázných

Dokončení na str. 2

AKTUÁLNĚ: „OTEC VLASTI“ ZAŽERTOVAL

Kdo si stihl zakoupit příležitostný aršík s poštovní známkou Karla IV. letos 4. května, může jásat. Má vzácnou raritu! Došlo totiž na aršíku k prohození dvou písmen v latinském nápisu. Namísto správného „KAROLUS QUARTUS“ je uvedeno „KAROLUS QUATRUS“. Aršík a pamětní list byl z tohoto důvodu stažen z prodeje a Česká pošta zajišťuje vytištění správné verze. K 700. výročí narození římského císaře a českého krále vydala Česká pošta příležitostný poštovní aršík v nominální hodnotě 54 Kč. Slavnostní představení proběhlo ve středu 4. května 2016 na půdě Karolina za účasti rektora Univerzity Karlovy v Praze prof. Tomáše Zimy, ministra vnitra ČR Milana Chovance a generálního ředitele České pošty Martina Elkána. Akce se zúčastnili také autor výtvarného návrhu Jan Kavan a rytec Miloš Ondráček. Aršík, který je vytištěn v počtu 54 500 kusů, obsahuje kromě podobizny krále a císaře mnoho dalších odkazů. Na známce jde například o stylizaci iniciály Karlova jména ze zakládací listiny pražské univerzity. K této události směřuje i výjev zobrazený na hlavním kuponu, kde Karel IV. symbolicky předává zakládací dekret do rukou sv. Václava. Mezi další odkazy na osobnost Karla IV. patří motivy katedrál sv. Víta, motivy staveb z okolí Karlova mostu, půdorys Nového města, múzy hrající na hudební nástroje. Ryba (parma) a vinná réva ve středovém aršíku odkazují na kladný vztah Karla IV. k hospodářství. Parma byla právě v jeho době přivezena do českých zemí. Česká pošta nevydává známku s Karlem IV. poprvé. Známky s portrétem Karla IV. vyšly v minulosti celkem čtyři, a to v letech 1948, 1978, 1996 a 1998 (Karel Svoboda, Jiří Švengsbir a Oldřich Kulhánek). Současný aršík připravil Jan Kavan pro tzv. kombinovanou techniku. Pozadí je tištěno ofsetem a vybrané kontury, zejména obličej, rukou a královské koruny, jsou zhotoveny ocelotiskem z plochy. Rytinu provedl Miloš Ondráček. Současně s aršíkem bude v relativně malém nákladu vydán i oficiální a číslovaný Pamětní list, který bude kombinací tisku a vlepových známek s kupony. Spolu se známkou vydala Česká pošta také obálku prvního dne (FDC), na kterém je volně parafrázované vyobrazení Karla IV., který zakládá město. FDC vychází v nákladu 4 200 ks.

(jap)

Z církví doma i ve světě

NOC KOSTELŮ V OCHRANOVSKÉM SBORU PŘI ČCE – ŽELEZNÝ BROD
Vloni jsme byli soustředěni na Jana Husa, proto jsme pominuli výročí 40 let od úmrtí spisovatelky Leontiny Mašínové, která byla výraznou osobností Jednoty bratrské. Letos jsme se k ní vrátili. Připomenuli jsme si její pestrý život a úctyhodné dílo. V malé výstavce bylo nabídnuto k listování 33 jejích titulů v různých vydáních. Hezké bylo, že i děti věnovaly výstavce pozornost a některé dívky se i začetly do knih. Po koncertu dětského souboru Řetízky ze ZUŠ a po občerstvení jsme se k L. Mašínové vrátili. Členové sboru se zapojili do četby úryvků z jejích knih a vzpomínek, o přečteném se rozvinula milá debata. Ve volných chvílích se návštěvníci věnovali i výstavce fotografií nebo listování ve svazcích sborové kroniky. Vydrželi jsme skoro do 23 hodin, byli jsme rádi spolu...

Jiří Polma

**MĚSTO LYSÁ NAD LABEM A
FARNÍ SBOR ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ**

pořádají ve středu 6. 7. 2016 od 18 h u příležitosti státního svátku

SLAVNOST K PAMÁTCE MISTRA JANA HUSA

Vystoupí:
Jiří Havelka, starosta města
Jaroslav Bašta, disident, diplomat, komentátor, spisovatel
Let's Go! - vokální skupina zpívající spirituály

Na závěr bude položena kytice u Husovy busty v areálu Evangelického sboru, nám. Bedřicha Hrozného v Lysé nad Labem

Další výročí Kostnických jisker

Po loňském roce, kdy jsme si připomínali jubilejní stý ročník Evangelického týdeníku - Kostnických jisker, což je opravdu mimořádný jev v dělce doby vydávání jednoho periodika, a to nejen podobného zaměření jako je naše, máme i letos důvod připomenout další, byť poněkud skromnější výročí: Je tomu již rovných deset let, kdy je náš týdeník dostupný i na webových stránkách. Možné je to pouze proto, že jsme změnili způsob výroby a do tiskárny dodáváme časopis v definitivní elektronické verzi, kterou můžeme po úpravě zveřejnit na našich webových stránkách na adrese: www.evangelickytydenik.cz. Do konce roku 2012 byla strana 1 a 4 tištěna pouze ve třech barvách - černá, bílá + 1 další barva, která byla zvolena pro příslušný ročník; od roku 2013 jsou tyto strany tištěny se všemi barvami, což náklady na tiskárnu poněkud zvedlo, ale jistě čtenáři uvoľili toto zlepšení vzhledu a větší přitažlivost. I když jsme si byli vědomi, že drtivá většina našich čtenářů dává přednost tradiční tištěné podobě, chtěli jsme poskytnout možnost, aby bylo toto periodikum přístupné i těm, kteří používají jiné komunikační prostředky. Velkou výhodou je, že takto slouží ony internetové stránky především jako archiv, který je celkem snadno dostupný, ale umožňují i zveřejňování dalších materiálů, zpráv, pozvánek atd. Uveřejňování Kostnických jisker tímto způsobem začalo ještě v době, kdy byl redaktorem br. Zdeněk Škrabal, ovšem podnět ke zřízení internetových stránek vyšel od členů předsednictva Kostnické jednoty. Na tomto místě je potřeba s poděkováním uvést, že stránky vytvořil a zprovoznil br. Marek Toušek, který dodnes zajišťuje jejich funkčnost. Je škoda, že nemáme přehled o tom, jak jsou tyto stránky navštěvovány, kolik lidí se na ně pravidelně vrací a čte náš týdeník díky této možnosti. Také přiznáváme, že jejich vzhled není až tak atraktivní a ledacos by šlo dělat lépe. Přesto se však domnívám, že je to užitečné rozšíření nabídky, jak se k našemu týdeníku dostat, a že je dobře, že jsme s tímto médiem začali pracovat již před deseti lety. Je to ovšem jen doplňková služba - a záleží především na čtenářích tištěné formy a jejich obětavé podpoře našemu tiskovému fondu, nejen zda budeme moci zmiňovat nějaká další výročí, ale zda budeme moci vůbec pokračovat ve své činnosti, jak v té "papírové" podobě, tak i v oné elektronické. Již v této době velice naléhavě uvoľíme vaši podporu v příspěvcích, aby Evangelický týdeník - Kostnické jiskry nemusel z ekonomických důvodů ukončit svou činnost. S poděkováním za dosavadní přízeň čtenářů i s vděčností, že zatím můžeme vycházet v obou zmíněných podobách

Bohumil Kejř, redaktor

Soužití křesťanů a muslimů v budoucí Evropě

Dokončení ze str. 1
účastníků, kteří přišli ne diskutovat, ale obviňovat druhé a soudit, se nakonec ztratilo v auditoriu mezi velkou většinou těch, kteří přišli své názory tříbit. Na začátku moderátor uvedl celý večer slovy z Př 18,13: „Odpověď-li kdo dřív, než vyslechl, toť pošetilost a hanba pro něj.“ Celý večer byl uzavřen společným vyslovením modlitby Páně. Diskuse pak ještě pokračovaly v malých skupinách. Téma bylo otevřeno a nyní by bylo vhodné, aby následovaly rozhovory a diskuse nad jednotlivými otázkami. Dialogu se lidé musí stále učit. Poděkování bratrům Tomáši Halíkovi a Danu Drápalovi bylo na místě, protože byli ochotní předstoupit se svými pohledy a dobře věděli, že ne vše, bude přítomnými akceptováno. Pro ty, kteří by si chtěli diskusi vyslechnout ze záznamu, je audio na webu: http://cb.cz/praha1/listy/odkazy/audio/debata_souziti_krestanu_a_muslimu.mp3
Videozáznam je na stránkách Institutu WW: https://www.youtube.com/watch?v=vXN8KxQTrBw&feature=em-subst_digest

Pavel Černý

Život věčný v Kristu Ježíši – zdraví duše

Dokončení ze str. 1

říká to, bez stínu pochybnosti nebo nepatřičnosti, člověk Ježíš. Mistr z Nazaretu mluví naopak o Bohu v sobě a o svém bytí v Bohu s plnou kompetencí a autoritou, jsa si jist jeho láskou: „Kdo vidí mne, neoddělitelně vidí a poznává Otce.“ V takového Ježíše věříme. „Kdo ve mne věří, ne ve mne věří, ale v toho, který mne poslal.“ Bůh jej potvrzuje mocí nad duchovními zlostim a neslýchanými činy pomoci a uzdravování. „Otec ve mně přebývá, on činí skutky“ (J 14,10). Zvěstuje jeho království, které není z tohoto světa, avšak jím a skrze něho je mezi námi. Tomu divu Božímu vyučuje ve školách a slaven je ode všech (L 4,15). „Já jsem tě oslavil, Otče, na zemi. Dílo jsem vykonal, které jsi mi dal, abych činil,“ ohlíží se v modlitbě zpět na konci své časné cesty. „Nyní oslav ty mne u sebe samého tou slávou, kterou jsem měl u tebe prve, nežli svět byl.“ Slavnost, sláva provází zpravidla naplnění a dokonání díla. Zde Ježíš začíná zvoláním (J 17): „Otče, přišla hodina, oslav svého Syna, aby i tvůj Syn oslavil tebe.“ Vyhlíží, co přijde: Do budoucích věků otvírá dalekosáhlé drama sanace lidské duše. Ozdravení, o němž apoštol mluví rovnou jako o novém stvoření. „Stejně jako jsi dal Synu léčivou moc nad každým člověkem, tak jej oslav, aby ty, které jsi mu dal, obdařil životem věčným.“ Otec jej slaví. Křísí ho z mrtvých a křísí skrze něho věřící k hojnějšímu životu s ním. V jeho Duchu svědčí apoštol o Ježíši Kristu, že sám sebou zjevil lidem neviditelného Boha. Mezi sebevědomými predátory stvoření, mezi námi, takovými, jací jsme, tím samého sebe zmařil. Hle, člověk! Notabene přijímající způsob služebníka?! Obecný lid je rozčarován. Doufali, že obnoví slávu Izraele, naši pozlacenou slávu! Ale on moc, ležící před ním na ulici, nezvedá. Naopak skrytě se kasající a natěšené v davu, zatímco se třesou na to, že zas budou v houfu něco znamenat, vytahuje před Boží tvář po jednom: „Čiňte pokání!“. Předáci se na něho domlouvají: „Ať se tedy ukáže božsky nezranitelný...“

A hle, co zjevuje, je Boží trápení, bolest nad naší nepravostí. Lidem podobný se ponížil poslušný až do smrti, a to smrti kříže. Poslušný? Koho a v čem? Poslal snad milující Otec Syna na strašlivou smrt? Předtím než trpěl, se modlí: ... „Dílo jsem vykonal, které jsi mi dal, abych činil: Oznámil jsem JMÉNO tvé, Otče, lidem, které jsi mi dal ze světa... Dal jsem jim tvé SLOVO a oni přijali a v pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal. Já za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal.“ Slyšíme dobře? JMÉNO a SLOVO Otce je tím posláním... „Sám od sebe jsem nemluvil, ale ten, který mne poslal, Otec, ON mi dal příkázání, co bych měl říci a co mluvit. Vím, že PŘÍKÁZÁNÍ jeho je ŽIVOT VĚČNÝ. Co já mluvím, jak mi pověděl Otec, tak mluvím... a tak činím“ (J 14,31). Jeho muka nejsou zřejmě posláním Otce. Koho to uposlechl až do smrti kříže? Na Pána Boha to nesvedeme. Kříž je výlučně naší lidskou iniciativou. Nedal si říct, je nebezpečnej, nechceme ho, nesnášíme. Jaképak smířovačky! Jen žádné ceráty! Ať vis! Mrtvej Bůh, žádnéj Bůh!... Inzerujeme svoji duchovní jalovost, prázdnotu, syndrom zahynutí. Na Golgotě se tyčí transparent naší nemožnosti, nemožnosti lidského druhu, BÝT S BOHEM. Lege artis je poslušen umění spasitelného, své vůle hledat a zachránit, co hyne, poslušen poznání jediné možné cesty. Zjevuje se druhá půle Ježíšova svědectví PRAVDĚ, Boží řešení, Boží východisko z naší bezvýchodnosti: Skrze smrt Syna aktuální div smíření s Bohem, našeho smíření s ním, jaký vpravdě JEST, a spása skrze jeho život (Ř 5, 10). Kdo prohlédne k Bohu na kříži (což lze jen zrakem víry), nemůže jen tak přejít zjevnou skutečnost, že přidává k jeho trápení. V zrcadle Kristova kříže i slušný a spravedlivý, a právě on, ten bez potřeby pokání, pojednou stojí sám proti sobě jako žalobce a soudce: Lidé mých kvalit tu zjevně Boha křijí! Sám sebou tísněn se ohlíží po zastání a svítá mu milost k pokání a vírou se rodí k životu z Božího milosrdenství zjevného

v Kristově vzkříšení. Kříž, jejich zločin, je šancí a Boží možností paradoxně i pro zákoníky a farizeje, jestliže otevřou oči k vidění, jako Saul Tarzenský. A ovšem zločin náš (Ga 3,1). To on píše Filipským, že Bůh svůj způsob, svůj obraz zohavěný mezi námi, povýšil nade vše. Jemu dal JMÉNO nad každé jméno, aby ve JMÉNU Ježíše se daly božské pocty, každé koleno aby klekalo těch na nebi, na zemi i pod zemí, a každý jazyk aby vyznával, že ON je Pánem v slávě Boha Otce. Jaká vize apoštola inspiruje? Globálního křesťanství, která se tak zalíbila církvi s Konstantinem Velikým? Nemylme se! Hledači Království Božího, pokladu skrytého v poli, místo aby zde prosili, hledali, tloukli, prostě pracovali, podvedeni duchovní zlostí tohoto světa místo aby prosili, hledali, tloukli, s mnohým násilím do pole vytáhli. Dům modlitby znovu učinili peleší lotrů, světovým marketem a domem kupeckým. Nepožehnaně: „... ne za svět prosím, Otče,“ ne za takový tento svět, modlí se Ježíš trpitel výslovně, „ale za ty, které jsi mi dal, nebo tvoji jsou, a všechny věci mé tvé jsou a tvé mé jsou, a oslaven jsem v nich...“ Tuhle slávu života věčného má nepochybně na mysli i apoštol. Dobře ví, že dobrý Pastýř povolává své ovce jménem, tedy osobně po jednom, spíše vanutím Ducha, nežli povelom vojevůdců, magnátů, pontifiků či politiků. „Ovce mé hlas můj slyší a já je znám, a následují mne. Těm dávám život věčný a nezhynou na věky, a nikdo je z mé ruky nevytrhne“ (J 10,27.28.). Co je to za život? Zaměstnání na vinici a roli, jejíž sklizeň je Boží. Práce o pokrm, který zůstává k životu věčnému. Změna vnímání sebe sama a své perspektivy. Změna měřítek a pořadí hodnot. Nové rozeznání, a tudíž i rozhodování, je dar od něho. Nejme duchovně nezaměstnaní bezdomovci a tuláci. To je ten život, upřesňuje Jan, aby poznali tebe, Otče, jediného pravého Boha a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Svým Duchem působí, že o to stojíme a usilujeme. Amen.

Samuel Jan Hejzlar

Hľadám cirkev, kresťanskú

DOVYSVETLJÚJUCI DODATOK K ČLÁNKU Z ET-KJ Č. 9/2016

Čo ma utvrdilo v tom, že spriahnutie sa moci štátnej a moci duchovnej = BOD ZLOMU v dejinách kresťanstva? Hľadal som v NZ, aký mal Ježíš vzťah k štátnej moci a našiel som toto. Pred spriahnutím sa moci štátnej s mocou duchovnou nás sám Ježíš v NZ varoval dvoma spôsobmi. - Prvý, v ústnom podaní: *“Tedy dajte, čo je cisárovo, cisárovi a čo je Božie, Bohu.”* (Matúš 22,21, Marek 12,17, Lukáš 20,25). Na prvý pohľad to vyzerať relatívne nenápadne, Ježíš tu uznáva ako existenciu nejakých štátnych záujmov, tak aj vecí Božích, no jasne tu však oddeľuje veci Božie a veci štátnej moci. - Druhý, v praktickom podaní, a to priamo svojou smrťou na dreve kríža. Duchovní vodcovia izraelského národa tak nenávideli Ježíša, že ho chceli zabiť. Sami to však neboli schopní urobiť. Toto dielo skazy sa im podarilo dokonať, až keď išli za Pilátom, za predstaviteľom moci štátnej, a spriahli sa s ním.

AKÝ JASNEJŠÍ PRÍKLAD NÁM TU MAL ZANECHAŤ JEŽIŠ O TOM, ŽE CESTA SPRIAHNUTIA SA MOCI ŠTÁTNEJ A MOCI DUCHOVNEJ VEDIE DO PEKIEL? Aký by teda mal byť v praxi vzťah moci štátnej a moci duchovnej? Znova som hľadal odpoveď v NZ, ako to vlastne realizovali prví kresťania. Tu som na jednej strane našiel rzný pokyn u Pavla (kde on sám Pavol - JEDEN apoštol) uvádza v Rim. 13,1: *“Každá duša nech je poddaná vrchnosti-am, majúcim vyššiu moc; lebo nieto vrchnosti krome od Boha”*. No ale v Sk. 5,29 som našiel ešte ráznejší pokyn, kde Peter a VŠETCI ostatní prítomní apoštolí povedali toto: *“Viac treba poslúchať Boha ako ľudí.”* Dá sa teda povedať, že prvotná cirkev mala usporiadaný vzťah medzi "mocou štátnou" a "mocou duchovnou" na základe vzájomnej korelácie medzi Rim. 13,1 a Sk. 5,29. Čiže prví kresťania, prví duchovní vodcovia, brali za základ vzťahu medzi mocou štátnou

a mocou duchovnou Pavlov pokyn v Rim. 13,1 s tým, že jednotlivé príkazy štátnej moci skúmali. Ak dospeli k záveru, že príkazy štátnej moci sú v rozpore s Ježíšovým učení, ako napríklad práve válčenie, dokázali povedať jasné NIE. Túto vzájomnú koreláciu (medzi Rim. 13,1 a Sk. 5,29) vidím v súčasnosti, v čase kresťanstva verzia 2.0, veľmi narušenú. Pokonštantínovská cirkev si na základe nového partnerstva so štátnou mocou v praxi poopravila Sk. 5,29 na: „Kresťanskú náuku budete viac prispôsobovať potrebám štátnej moci ako potrebám Boha.“ Ako sa mala cirkev prakticky zbaviť toho spriahnutia sa so štátnou mocou? Ako sa to malo v cirkvi uskutočniť? Po skončení socializmu mala cirkev v spoločnosti vcelku slušný kredit. Žiadne reštitúcie nepotrebovala. Stačilo iba, aby tie nehnuteľnosti, ktoré užívala za socializmu, aby formálne zaevidovala v príslušných katastroch (pokiaľ to vlastne nebolo dovtedy urobené). Čo však

Dokončení na str. 3

Bláznovství víry podle Jakuba

JÍŘÍ MRÁZEK: VÝKLAD JAKUBOVY EPIŠTOLY

TŘETÍ KAPITOLA

Pokračování z minulého čísla
Jk 3,16 *Kde je totiž horlivost a rivalita, tam jsou věci v nepořádku a dějí se špatné věci.* Slovo AKATASTASIA překládají Kraličti jako *roztržka*, což je možná příliš silné, nebo přinejmenším zúžené, a ČEP zase jako *zmatek*, což je slabé. AKATASTASIA znamená, že věci *nej*sou v pořádku. Nejsou, jak mají být, nýbrž jsou v jakémsi rozvratu. FAULON PRAGMA by se dalo přeložit jako *špatný čin*, ale zde je to spíše ve smyslu: dějí (a dělají) se špatné věci; věci se dělají špatně. Jakub se znovu nepřímou vrací k motivu z kázání na hoře, který už jednou zazněl, o stromu, který poznáte po ovoci: Ta vaše (zahorklá) horlivost a rivalita nemá nic společného s moudrostí shůry, vždyť se podívejte, co *působí*: věci (nebo abychom pořad nemluvili o věcech, tak třeba *vztahy* uvnitř ve sboru i nave-nek) jsou v nepořádku, v rozkladu, a děláte si navzájem takové věci, které byste neměli, spousta se toho děje špatně. Zatímco:

Jk 3,17 *Moudrost, která je shůry, je zaprvé svatá, a potom také mírumilovná, zdvořilá, otevřená, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a nepokrytecká.* Jakub zde vytváří zajímavé, do češtiny nepřeložitelné aliterace, prostě: znovu si pohraje s řečtinou jako málokdo v Novém zákoně – ale při-

tom zůstává velice přesný v tom, co chce říct. Moudrost od Boha je podle jeho charakteristiky zaprvé HAGNĚ, což znamená *svatá*, ale spíš ve smyslu *svaté nevinnosti*. ČEP ji překládá *čistá* (a Kraličti dokonce *čistotná*). Prostě moudrost shůry je v těch vašich zbožných sporech *nevinně*. A potom také je EIRENIKĚ, což znamená *pokojná* nebo *mírumilovná*, asi ne v tom smyslu, že se snaží být se všemi zadobře, ale v tom smyslu, že má ten pokoj v sobě. A nemá *potřebu* se o něco hádat. EPIEIKĚS by se dalo přeložit i prostě jako *zdvořilá*. Mající úctu k ostatním. Další charakteristika je ještě zajímavější: EUPEITHĚS je ten, kdo se nechá dobře přesvědčit. Takže vlastně *otevřená k jiným názorům*. To není tak úplně běžné pro naši představu o moudrosti shůry. Přece když někdo má poznání shůry, tak *on* ví, jak to je a bude o tom (právem) přesvědčovat; pokud má poznání shůry, od nikoho se ne-nechá přesvědčit k něčemu jinému nebo o něčem jiném. Tak si to obvykle představujeme. U Jakuba je tomu jinak. Pravá moudrost je otevřenost slyšet ty druhé. Otevřenost k dialogu a *poznávání* z dialogu. S tím souvisejí poslední dvě charakteristiky: ADIAKRITOS znamená *bez předsudků*, tedy skutečně připravená slyšet, co druhá strana říká (a ne to, o čem jsme předem přesvědčeni, že říkat bude), a ANYPOKRITOS, což

je *nepokrytecká* – to znamená, že *pouze nepředstíráme dialog*. Nejprevert-nější z celé té charakteristiky mi připadá právě toto slovo EUPEITHĚS – že moudrost shůry není uzavřenost vlastního poznání, nýbrž schopnost slyšet, co vlastně říkají ti druzí a jak to myslí. Že moudrost shůry je tak trochu *hermeneutická* moudrost. **Jk 3,18** *Ovoce spravedlnosti je rozseváno v pokoji těm, kdo pokoj působí.* Je to poněkud zvláštní obraz, ale metafora musí být zvláštní, aby nás donutila k přemýšlení. Když už si zvykne-me říkat, že spravedlnost má ovoce jako nějaká hrušeň, když už si zvyk-neme, že pokoj se rozsévá (pokoj má výsadbu), provede Jakub inovaci a řekne, že ovoce se zasévá. Už jsme si zvykli, že někdo nese ovoce, ale on ho vlastně nenese, je do něj zaseto odjinud... Když bychom čekali, že zbožný, spravedlivý a zásadový člověk ponese ovoce spravedlnosti – nebo tak něco, tak se dozvíme, že ovoce *nenese* člověk, nýbrž ho do něj už rovnou zasévá Bůh (a sice nejspíš jako tu moudrost shůry). Vypadá to, jako by zde Jakub zase tvořivě pracoval s Ježíšovými slovy a zkomprimoval blahoslavenství pokojných (Mt 5,9) po vzoru milosrdných (Mt 5,7): tak jako milosrdní milosrdenství dojdou, tak tady pokojní dojdou pokoje – do pokojných zaseje svůj pokoj Bůh.

Pokračování příště

Hľadám cirkev, kresťanskú

Dokončení ze str. 2
mala urobiť v prvom rade, mala sa zbaviť toho, že neveriaci daňoví poplatníci povinne museli a musia vyživovať farárov prostredníctvom štátnej moci (koho chleba ješ, toho pieseň spievaj)! **Cirkvi si musia plne vystačiť s DOBROVOLNÝM financovaním od svojich cirkevníkov.** Nesmú byť akýmkoľvek spôsobom závislé od štátnej kasy, od rôznych kvázi dobročinných neziskových organizácií, od bohatých sponzorov s vedľajšími úmyslami a pod. Možno sa to zdalo mnohým, že cirkvi zostanú chudobné a ani nevyžijú. Možno áno, no možno stačilo pre cirkvu trocha praktickej viery (ak ešte vôbec cirkvi tušia, čo je to praktická viera) a spolu s Gamalielom (Sk. 5,38-39) mohli povedať: Ak sú cirkvi iba z ľudí - tak zahynú, no ak sú od Boha - tak prežijú. Iba pri dobrovoľnom priamom financovaní svojimi cirkevníkmi budú cirkvi slobodné tak, ako bola slobodná prvotná cirkev.

Veľmi žasnem nad takými skutočnosťami, ktoré obsahujú hlboké myšlienky, opisujú zložité javy, a pritom sa dajú okoliu podať jednoduchou formou. Medzi také zaraďujem napríklad Boží zákon z oblasti fyziky, ktorý nám až v minulom storočí objavil práve Einstein. Ide o tento vzorec: **E = mc²**

Je to také jednoduché a pritom také geniálne, no proste úžasné. Ak by niekto na tomto Einsteinovom vzorci pozmenil čo len čiarocku, napr.: E = mc-2, tak každý súdny fyzik povie, že je to nezmysel a takto to fungovať v žiadnom prípade nebude. Ďalšie také zákony či vlastne prikázania, ktoré ma fascinovali svojou jednoduchosťou a hĺbkou, nám tu zanechal priamo Ježiš. Ide o tieto dve:

1. Milovať budeš Pána, svojeho Boha ... (Mat. 22,37; Mar. 12,30)

2. Milovať budeš svojego blížneho jako samého seba! (Mat. 22,39; Mar. 12,31)

Ježiš v nich v podstate zhrnul celé svoje učenie. Je v nich návod pre tých, ktorí chcú byť jeho nasledovníkmi, ako majú žiť vyvážený harmonický život na tejto zemi, v ktorom by mal Boh zaľúbenie. Tak ako som vyššie uviedol, že čo len malá čiarocka pridaná do toho Einsteinovho vzorca urobí z neho absolútny nezmysel, a potom sa vôbec nedá hovoriť, že je to Einsteinov vzorec, tak i akákoľvek drobná zmena v týchto Ježíšových prikázaniach ich úplne degraduje, a potom sa nedá hovoriť o Ježíšových prikázaniach. Ten, kto ich takéto pozmenené napíňa, sa nemôže nazývať nasledovníkom Ježíšovho učenia. Tieto skutočnosti si prvotní kresťania plne uvedomovali a síce s problémami, ale snažili sa tieto Ježíšove prikázania naplňať tak, ako sú napísané. Až Konštantín a následne Augustín, ktorý ako veľká cirkevná autorita, svojimi doktrínami o spravodlivej obrannej vojne, ktorú môže vyhlásiť panovník a v ktorej potom môžu kresťania váliť a zabíjať nepriateľov, v podstate oficiálne v praxi "popravil" druhé Ježíšove prikázanie lásky k blížnemu na: Milovať budeš svojego blížneho jako samého seba, až na výnimky, ktoré ti určí panovník! Od tej doby panovníci postupne prechádzali z dobyvačných vojen na spravodlivé obranné vojny či obranno-preventívne vojny. Veď nakoniec i tú najväčšiu začal grázel Hitler ako obrannú proti židobolševikom. No a keď videli ďalší cirkevní preláti, že Augustínovi prešla úprava Ježíšovho prikázania lásky k blížnemu, tak i oni si ho poopravili. Niekto si pridal kacírov, niekto čarodejnice, niekto černochove, niekto indiánov, nie-

kto mohamedánov, niekto protestantov, niekto katolíkov a niekto zase iných protestantov (napr. Zwingli), niekto Nemcov, niekto Francúzov, ... no a v súčasnosti sú moderní Rusi. Ani veľký reformátor Martin Luther taktiež nezostal pozadu. Na základe svojho nenávislivého náboženského fanatizmu vyjadrenom v jeho diele "O židoch a ich klamstvách" si ho upravil na: Milovať budeš svojego blížneho jako samého seba okrem židov a na výnimky, ktoré ti určí panovník! Však i Adolf Hitler po 400 rokoch obdivoval Martina Luthera ako "najväčšieho nemeckého génia" a mnohí ne-meckí evanjelici vedome spolupracovali s nemeckým nacizmom. Nechcem však týmto obviňovať z náboženského fanatizmu iba Luthera, v podstate každý, kto tvrdí, že má vieru v Boha a pritom nejakým spôsobom nenávidí svojich blížnych, je náboženským fanatikom. Smutné na tom je to, že viac-menej celé to pokonštantínovské kresťanstvo je prelezené náboženskými fanatikmi rôzneho druhu (či ich podporovateľmi, alebo tichými pritakávačmi), za ktorými zostali minimálne desiatky miliónov násilne usmrtených ľudí, na ktorých násilnej smrti nesie nejakú pečať práve pokonštantínovská verzia kresťanstva. No a počiatok toho Zla vidím práve (okrem Konštantína) v Augustínovi, pretože on, ako viac-menej najväčšia duchovná autorita tej doby, pripustil svojimi doktrínami o spravodlivej vojne vstup nenávisťi do Ježíšovho prikázania lásky k blížnemu.

Aby som nepoukazoval iba na náboženský fanatizmus kresťanstva v.2.0 v dávnej či menejdávnej minulosti, je vhodné poukázať naň i v súčasnosti. Ako tabuľkovo-ukážkový príklad si môžeme zobrať čiste výsledky verejne dostupného štatistického priesku-

Abrahamovská víra

Postava príkladného veľikána víry nás má vždy čím zbohatit a povzbudit. Na veku nezáleží. „Abraham veril, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl. Vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde“ (Žd 11,8). Stačí mu to, že spoléhá na Boží vedení. Bůh mne jistě přivede tam, kam sám chce. Přislíbil mi zemi. A já už teď věřím, že mi patří, i když jsem ji ještě nikdy ani neviděl.

Abraham nechává vše za sebou. Nedrží a nespoutává ho už jeho minulost. Nechává za sebou vyspělou civilizaci, pozoruhodnou kulturu, jakož i značně vysokou životní úroveň. Jde odvážně do neznáma, do vnější nejistoty a nezajištěnosti. A to bez nářku a stýskání. Bez jakýchkoliv lamentací se dokáže rozloučit s tím, co mu dávalo i dodávalo jistotu a bezpečí, co ho chránilo a ochraňovalo. Neohlíží se už dozadu, po majetku a slušném postavení, po vnějších viditelných jistotách a zárukách. Poslušně jde za jedním hlasem, který ho vytrhuje ze všech dosavadních vázaností. Abraham pozorně slyší. Hlas shůry bere i velmi vážně. „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu“ (Gn 12,1). Všechny pomocné berličky ponechává otec víry ve své staré vlasti. Jde sice do neznáma, ale za Božím hlasem. A to je hlavní. Důvěruje mu. Upíná se k zaslíbení, k neviditelné skutečnosti. K tomu, co mu Bůh připravil a přislíbil.

Slůvko „důvěra“ vyjadřuje pěkně i výstižně osobní vztah, pokoj víry. Jestliže někomu skutečně a plně důvěruji, tak si nemusím najímat nějakého detektiva, aby druhého hlídal a špehoval.

Abraham jde dopředu. Neví však, jak dlouho půjde, ani co bude vyznačovat jeho cestu. Jde v odvaze víry. A víra jde za zaslíbením, i když ještě nevidí cíl. „Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a pevně počítat s tím, co nevidíme“ (Žd 11,1). Na této linii nestojí jen Abraham, ale třeba i Mojžíš.

Abrahamova víra je trpělivá a nezlomná. Důvod: Víra nehledí na ty věci, které se vidí, ale na ty, které se nevidí. Abraham nikde nezapouští trvale kořeny. Je stále na cestě. Je poutník, viator. Stanuje jako kočovník. Stany nemají základy. Základy – a to pevné i trvalé – má až přislíbené nebeské město. To však staví a připravuje Bůh a ne člověk.

Abraham „upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelém a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 11,10). „Hradby města byly postaveny na dvanácti základních kamenech“ (Zj 21,14). Takový je ten vskutku nejzazší i nejslavnější výhled, který smíme mít.

Výhled plný naděje nás vede do města, a ne do samoty. A to znamená: vede nás do společenství. Jde tu o shromáždění velké, početné Boží rodiny. Ta bude společně a jedněmi ústy svorně Pána Boha chválit a vzdávat mu čest. Padnou zde i rozdíly v církevní příslušnosti. Chválit Boha budeme všichni společně, ne někde v izolaci a soukromí. Společně – ne poustevničky či při nějakém povznášejícím a uchvacujícím prožívání a zážitku. I proto je tak nesmírně důležité, že se k Bohu obrácíme ve společenství věřících už teď a zde na zemi. V kostelích a modlitebnách, v církvi Páně.

Abraham je cele odkázán na víru. Je stále poutníkem a cizincem. Cílí k nebeskému městu. Ví dobře o tom, že „zde nemáme trvalý domov, nýbrž vyhlížíme město, které přijde“ (Žd 13,14). Ví o tom, že pravá vlast je stále před ním. Ano, je i před námi. Víra se rozhodně nemusí stydět za radost, za naději i odvahu výhledu.

Víra není jen nějaká teorie, mínění, souhlas s něčím, přitakání k něčemu. Především je to důvěra a postoj, přístup. Je to riskantní vsazení na jednu kartu. Je to volba z vícera možností. Nejde o nic zajištěného; o nic, co si můžeme uložit do banky či do spořitelny. Je to ustavičný pohyb, událost, dění, směřování. Všichni jsme na cestě spolu se vším Božím lidem. Smíme vědět, že vnější podmínky a jistoty ještě nejsou vším, že nejsou tím hlavním. Smíme vědět, že nás nic – ani v těžkých chvílích, okamžicích a obtížných situacích neodloučí od Boží lásky, zjevené a projevené jednou provždy v Kristu Ježíši.

Máme stále co čekat. Nelze zapomenout na přislíbené dědictví nepomíjející a nevadnoucí v nebesích. Nežijeme jenom tím a z toho, co máme zrovna před sebou, co vidíme. Díky tomu jsme osvobození z věcí přístích. Ty mohou být jistě všelijak složité a nesnadné, možná, že i bolavé. Nejsou však tím posledním. Jsme na cestě ke konečnému cíli – k Božímu městu. A v něm jsou připraveny „mnohé přibytky“.

Kristova cirkev přijímá s nemalou vděčností duchovní dědictví Starého zákona. I sama dělá zkušenost, že je ve světě často jakýmsi cizím tělesem, že v něm není cele „doma“. Viditelné naplnění čeká cirkev Páně až v budoucnu. To však neznamená, že se teď otočí ke světu zády. Naopak – všímá si života, raduje se i z čistě pozemských darů. Výhled naděje pak pomáhá nést i unést rozmanité kříže a potíže zde na zemi.

Smíme znát základní směr cesty, výhled k Boží budoucnosti, ke společenství v nebeském Jeruzalému. A to nám může i má stačit – a hlavně v přítomné chvíli potěšovat.

Jaroslav Nečas

mu z Iraku. Pred rokom 2003, za vlády najväčšieho diktátora Saddáma Husajna, žilo v Iraku cca 1,3 milióna kresťanov. Po demokratizačnom „evanjelizačnom“ procese uskutočnenom západnými kresťanskými vojskami, ktorých súčasťou boli i kresťanskí farári naprieč denominačným spektrom, zostalo v súčasnosti v Iraku iba cca 300 tisíc kresťanov.

V celej tej histórii kresťanstva po Konštantínovi som narazil na jediné kresťana - duchovného vodcu, ktorý ma obzvlášť zaujal: na Petra Chelčického. Možno sa to niekomu zdá málo. No čiastočne ma upokojilo to, keď som sa pozrel na Ježiša, na to, ako on pochodil u vtedajších duchovných vodcov izraelského národa. Vlastne jediní duchovní vodcovia, s ktorými bol schopný ako-tak komunikovať, boli farizeji. No podľa novozákonných záznamov iba štyria z nich brali Ježíšove slová vážne. Skúsil som i zisťovať, koľko tých farizejov celkovo bolo. Našiel som číslo niečo vyše 6000. Teda pomerove cca 1 z 1500. Že by tento pomer 1 z 1500 dával i odpo-

veď na otázku, ako to vlastne Ježiš myslel, keď povedal v Mat. 22,14.: *”Lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených”?* Ktovie. Nerobím si však ilúzie, že práve u súčasných duchovných vodcov je tento pomer zásadne odlišný.

* * *

Všetkým tým, ktorí chcú v týchto mojich úvahách za každú cenu objaviť hľadanie ideálnej cirkvi, znova dôrazne oznamujem, že žiadnu ideálnu cirkev nehľadám!!

Nehľadám ani riešenia takých detailov dokonalosti ako: či siedmy deň je sobota alebo nedeľa, či pri krstení stačí pokropiť vodou alebo je nevyhnutné ponorenie celého tela človeka do vody, ... alebo či vôbec môžu byť v kostole sviečky, či to potom nebude príliš katolícke.

Hľadám však cirkev (či zbor s farárom), ktorá sa verejne distancuje iba od tých najväčších ohavností, ktoré rozkvitli práve v pokonštantínovskej verzii kresťanstva, teda válečnia kresťanov a chorého vzťahu k majetku.

Milan Pečeňa

90. PŘÁTELŮM V KOSTNICI

Již se objevilo mnoho podněcovatelů, kteří mi mnoha slovy radili, že mám a mohu svobodně odpřisáhnout, svou vůli podřídit svaté církvi, kterou představuje posvátný sněm. Ale nikdo z nich nedovede dokonale vyložit, když ho postavím do mého případu, aby si byl jistý - když by nikdy kacířství, které se mu připisuje, nekázal, nezastával a neobhajoval - jakým způsobem by si mohl zachovat čisté svědomí, když by právě odpřisáhnutím nepřiznal, že zastával falešné kacířství? A někteří říkali, že odpřisáhnout toto v sobě neobsahuje, nýbrž jen odvolání kacířství, ať zastávané, ať nezastávané; jiní (pravili), že odpřisáhnout znamená popření svědectví, ať jsou pravá, ať nespravedlivá. Já jim řekl: „Dobře, já budu přísahat, že jsem nikdy ony dosvědčované bludy nekázal, nezastával a neobhajoval, a ani je nebudu kázat, zastávat a obhajovat.“ A oni hned odbočí. Někteří tvrdí, že prý člověk, který se podřizuje církvi - a za předpokladu, že je nevinný - přizná svou vinu, získává si zásluhu pokory. A proto kdosi uvedl nějakého svatého v Životech otců, kterému jacísi lidé podstrčili k loži knihu, a když byl onen svatý upozorněn a obviněn, popřel; a když řekli: „Hle, vzal jsi ji a v loži uschoval“ a kniha byla nalezena, on sám se prohlásil za vinného. Kdosi vedl důkaz prostřednictvím nějaké světice, která v mužském šatu bydlila v klášteře, a které bylo vytýkáno, že prý zplodila chlapce s jakousi ženou; a ona řekla, že je tomu tak a zachránila chlapce, ale později dokázala, že je nevinná žena. A mnohé další příklady byly předloženy. Jakýsi Angličan řekl: „Já bych pro své svědomí, kdybych byl na vašem místě, chtěl odpřisáhnout; neboť v Anglii všichni mistři, velmi dobří muži, kteří byli v podezření, že smýšlejí jako Vikleř, všichni po řadě na rozkaz arcibiskupův odpřisáhli.“

Později, včera trvali na tom, abych se vůbec vzdal sněmu na milost. Na mé přání přišel Pálec, protože jsem se chtěl jemu zpovídat, a požádal jsem komisaře nebo-li rádce, aby mi dali jeho nebo někoho jiného. A řekl jsem: „Pálec je zvláštní odpůrce; jemu se chci zpovídat; anebo mi dejte jiného způsobilého muže, pro Boha vás prosím.“ A stalo se. Vyzpovídal jsem se jakémusi mistru mnichovi, který mne laskavě a velmi krásně vyslyšel, rozřešil a poradil²⁾, avšak nepřivedl k tomu, co jiní radili.

Pálec přišel³⁾ a dost spolu se mnou plakal, když jsem ho požádal, aby mně odпустиł, jestliže jsem mu řekl nějaké hanlivé slovo, a obzvláště, že jsem ho ve spise⁴⁾ nazval lhářem. Také jsem mu řekl, že on je všeho „slédníkem“⁵⁾ (pozn. red.: slídilem), a on to nepopřel; a jak při vyslychání, když jsem odmítal články svědků, se postavil a řekl: „Tento člověk se Boha nebojí;“ to zapřel; ale určitě to řekl, snad jste to i vy slyšeli. Řekl jsem mu také, že v žaláři před komisaři říkal⁶⁾, že od doby narození Kristova žádný kacíř nepsal nebezpečněji proti církvi vyjma Viklefa, nežli ty, totiž Huse. Také řekl⁷⁾, že všichni, kteříkoli navštívili mé kázání, jsou nakaženi tím bludem o svátosti oltářní. Zapřel to, když pověděl: „Neřekl jsem všichni, ale mnozí.“ Ale určitě to řekl. A já ho pokáral slovy: „Ach, mistře, jak těžkou křivdu činíš, když všechny posluchače nazýváš bludaři.“

A potom mi radil stejně jako jiní: a stále tvrdí, jak mnoho zlého se stalo mou vinou a mých stoupenců. Také mi říkal, že mají dopis, který byl napsán do Čech, ve kterém se píše, že jsem pod nápěvem „Buoh všemohůc“ zpíval⁸⁾ z vazby na hradě⁹⁾ dva verše.

Pro Boha! Chraňte dopisy, nenechte je nést žádným klerikem!¹⁰⁾ Oznamte mi, zda páni pojedou s králem. Kristus Ježíš mne stále svým milosrdenstvím udržuje v mém dřívějším předsevzetí.

89. Husův dopis podle vydání Bohumila Mareše (1851 – 1901, evang. farář a církevní historik) z r. 1911 (již 3. vydání), který také připojil vykladačské poznámky, které zde uvádíme.

V roce 2015 Husovy dopisy převedeny do současnější češtiny.

89. Přátelům svým v Kostnici¹⁾ R. 1415. (1415, 22. června.)

V posledních téhodnech, zejména od odsouzení knih jeho dne 23. června, nebyl Hus více vyslychán, toliko formule k odpřisáhnutí se mu neustále předkládala. V přítomném listě Hus sděluje o mnohých, ale nezdařených, poněvadž svědomí neuspokojících pokusech přiměti ho k odvolání (viz čís. 72 a 87), pak o zpovědi své a o dojemné rozmluvě s Pálčem.

¹⁾ Pal. 225, Tom. 581. ²⁾ K odvolání. ³⁾ O téže návštěvě v č. 87. ⁴⁾ Rada doktorů katolických r. 1413 (viz č. 36) doznala i ze strany Husových přátel krátkého vyvrácení v 18 člancích, proti němuž zase Pálec jménem doktorů také v 18 člancích vyvrácení napsal; v něm nazývá Pálec Husovy přívržence posměšně „quidamisté“, poněvadž prý jen někteří (= latinsky quidam) z českého duchovenstva se ho přidružují. Na spis Pálčův sepsal Hus „Odpověď proti Štěpánu Pálčovi“, jeden to z reformních spisů jeho, v němž opět on Pálče nazývá „fiktorem“, t. j. lhářem, vzhledem totiž k onomu posměšnému, smyšlenému slovu. ⁵⁾ To slovo jest česky v lat. textě = slídici, viz č. 59, pozn. 11. ⁶⁾ Viz č. 73, pozn. 6. ⁷⁾ Viz č. 79, pozn. 2. ⁸⁾ Husových písní máme zachováno sedm, z nichž až podnes nejznámější jsou tyto dvě: Jezu Kriste, štedrý kněže, a Ježíš Kristus, božská moudrost. ⁹⁾ Gottliben. ¹⁰⁾ Duchovnímu.

Německý evangelický farář a filantrop Friedrich Chr. K. v. Bodelschwingh st.

(6. 3. 1831 v TECKLENBURG – 2. 4. 1910 BETHEL U BIELEFELDU)

Vyrůstal nejprve v Koblenci ve Vestfálsku, ale potom v Berlíně, kde se jeho otec stal pruským ministrem. Studoval zemědělství, historii a teologii (v Basileji, Erlangen a Berlíně) a působil jako farář německého sboru v Paříži a v Dellwegu v Porúří, kde poznal bídné poměry dělnických vrstev. Sloužil také jako vojenský duchovní (1864, 1866 a 1870). V r. 1869 mu v krátké době zemřely čtyři děti na záškrt. Od r. 1872 vedl ústav pro epileptiky v Bethelu u Bielefeldu, který rozšířil a přebudoval v pracovní společenství. (Ústav později předal svému synu Fridrichovi.) Věnoval se rovněž výchově diaconek, diaconů a kazatelů. Sledoval nadále osud dělníků, nádeníků, nezaměstnaných a bezdomovců, v jejichž prospěch jako poslanec říšského sněmu (1907) prosadil zákon o útulcích. Měl na zřeteli také kasárenské ubytování vojáků. Uměl burcovat církevní veřejnost a shromažďovat drobné příspěvky i získávat podporu na vlivných místech, s nimiž měl z berlínských dob kontakt. K oblastem jeho působení patřila i východní Afrika. Byl to muž probuzené víry a vroucí lásky, schopný organizátor a pohotový praktik, velmi autoritativní, který odmítal teologický i sociální liberalismus jakož i „nasyčené křesťanství“. Svými postoji přispěl k budování moderního sociálního státu.

Z jeho literární činnosti se zachovala kázání, dopisy, deník, paměti a stati.

K jeho britkým průpovídkám patří: „*Ne tak pomalu, jinak zemřou!*“

Bohuslav Vik

Prof. PhDr. Dagmar Čapková, DrSc.

13. 9. 1925 – 24. 5. 2016

V pondělí 6. června 2016 se uskutečnilo rozloučení s výraznou osobností, sestrou Dagmar Čapkovou. Z pohledu o jejím převážně vědeckém díle, které zpracoval a přednesl PhDr. Jiří Beneš, vybíráme:

"Na smutečním oznámení čteme výstižnou charakteristiku zesnulé: *komenioložka prací i životem*. Přiznávám, že právě toto mi usnadnilo s klidným svědomím promluvit zde o celoživotním díle Dagmar Čapkové, aniž bychom se zpronevěřili duchu křesťanského vyprovození na poslední cestu. Dagmar Čapková totiž byla nejen špičkovou badatelkou o J. A. Komenském, ale ještě více komeniánkou, tj. osobností usilující o harmonickou vyváženost, osobností sjednocující v sobě, stejně tak jako v oblasti poznání okolního světa, zdánlivé či skutečné rozpory. (Takto v hrubých rysech charakterizoval komenianismus její zvěčnělý manžel prof. J. B. Čapek). V jedné ze svých prací, které si zesnulá zejména cenila – *Myšlenka lidské aktivity v Komenského pojetí dějin*, uvádí D. Čapková příklad smiřování protiv u Komenského. Příklad, který jí byl velmi blízký, neboť názorně ilustruje způsob Komenského uvažování, jenž byl pro ni stále více inspirující, a navíc příklad, který se přímo dotýká právě vznesené otázky po ospravedlnění: jde o zdánlivě pouze věroučný spor, jeho vyústění má však velice reálný dopad na praktický život. D. Čapková právem vyzdvihla bratrský výklad o ospravedlnění, jak jej výstižně formuloval Komenský: 'Ani pouhá víra, ani pouhé skutky, ale obojího je třeba zároveň ve spjatosti jako dvou podmínek jedné věci, tj. opravdového života podle zákona Ježíšova.'

D. Čapková v letech 1945–49 vystudovala angličtinu a češtinu na Filozofické fakultě UK v Praze, kde rok poté získala svůj první akademický titul PhDr. Po pětiletém období, kdy učila na gymnáziích, nastoupila v r. 1954 jako knihovnice Státní pedagogické knihovny v Praze, kde založila oddělení pro studium života a díla J. A. Komenského. V r. 1956 nastou-

pila do Pedagogického ústavu J. A. Komenského při ČSAV v Praze, kde působila jako odborná, později vědecká pracovníce v oddělení komeniologie a dějin pedagogiky do r. 1992. V letech 1968–1974 současně anglicky přednášela a vedla diplomové práce zahraničních studentů na Univerzitě 17. listopadu v Praze. Normalizační období jí tuto pedagogickou činnost znemožnilo a na další akademický postup a vysokoškolskou pedagogickou činnost si musela počkat až do polistopadového období: v r. 1991 obhájila titul DrSc., v témže roce začala přednášet na Pedagogické fakultě UK v Praze. Rok poté se habilitovala na FF UK jako docentka pedagogiky, v r. 1995 byla jmenována profesorkou UK. Přednášela na univerzitách ve Velké Británii, Kanadě, Spojených státech. Dostalo se jí mnoha čestných ocenění a v r. 2007 bylo její celoživotní dílo na poli komeniologie po právu oceněno státním vyznamenáním – Medailí za zásluhy o stát v oblasti vědy. Svou celoživotní vědeckou prací se zařadila mezi přední světové představitele historie kultury, komeniologie a dějin pedagogiky. V její osobnosti ztrácíme zanícenou propagátorku a erudovanou interpretku duchovního odkazu J. A. Komenského. Pro ty z nás, kteří jsme ji mohli poznat osobně, byla však především laskavým člověkem a nezištným rádcem, harmonickou osobností, jež svůj život řídila důsledně v souladu se svým nabytým poznáním a v hlubinně bezpečnosti zakotveným vědomím, že nežijeme jen pro sebe, ale těž pro své bližní, a že jen aktivně prožitý život je nezpochybnitelným dokladem takové sounáležitosti."

A my s vděčností k tomu výčtu připomeneme, že jsme se se sestrou Čapkovou mohli setkávat jak na církevní půdě, tak na setkáních Veritas, Kostnické jednoty i ns dalších shromážděních, kdy svými přednáškami ochotně popularizovala výsledky své badatelské činnosti, přinášela hlubší vhled do naší reformační minulosti a ukazovala, v čem je možné

i potřebné na ten vzácný odkaz navazovat."

Závěrečným duchovním povzbuzením posloužila sestra farářka Eva Melmuková, kterou pojilo s D. Čapkovou několik blízkých pout - jak jejich společný zájem o českou reformaci, tak i v soustředění na Boží věci, ke kterým se přibližovala se zvláštním, osobním zaujetím a s touhou předávat je i své celé rodině. Svou promluvu zakončila svědectvím o postoji zesnulé: "Odcházela pokojně tam, kde nová skutečnost převyšuje naše očekávání, v pevné důvěře v Toho, jemuž svěříla vedení svého života a cestu tam, kde nové bude všechno. Amen."

Do pořadu rozloučení velice ústojně zazněla píseň, kterou mistrně a působivě přeložil manžel zesnulé J. B. Čapek a která po právu patří k nejoblíbenějším písním evangelických církví; zde ji připomenu jen první slokou:

*Mne zajmi, Pane můj,
pak volný ihned jsem,
mne donuť,
bych svůj schoval meč
a budu vítězem.
Já klesám ve vřavě,
když sám jsem svoje stráž,
ty uveďni mne v loktech svých,
pak silna je má páž.*

Bohumil Kejř

Inzerce

FS ČCE v HUMPOLCI A OPATOVĚ hledají společně faráře na 1/2 úvazku s možností bydlení na faře v Humpolci v bytě 4+1 se zahradou. Nástup možný od září 2016. Po stránce provozní a hospodářské jsou nezávislé.

Kontakt:
Pavel Šindler, farář 777 065 911.
č. 10

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2,
Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607,
e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

6. 7. - Svátek mistra Jana Husa

Frater Iohannis a Pražský sbor Luterské evangelické církve a. v. zvou všechny na neformální veřejné čtení:

Magistri Iohannis Hus:

**Kázání: Neděle čtvrtá v postě - Jan v 6. kapitole (Husovo kázání je v dobovém jazyce se slovníčkem).
Betlémské náměstí - prostor před Betlémskou kaplí.
Středa 6. 7. Léta Páně 2016 v 17:00 hodin**